

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Mevrouw F.M. Wiersma
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/JT/Is/ATR3417/2024-U060

Uw referentie

Datum 4 juli 2024

Betreft Wijziging Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden in verband met het verplicht kunnen stellen van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen

Geachte mevrouw Wiersma,

Op 22 mei 2024 ontving het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de adviesaanvraag voor de *Wijziging Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden in verband met het verplicht kunnen stellen van alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen (hierna: het voorstel)*. Dit wijzigingsbesluit geeft invulling aan artikel 78, eerste lid, van de *Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden* (hierna: de wet). Het besluit regelt een grondslag om bij ministeriële regeling te bepalen bij welke teelten en toepassingen alleen alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruikt mogen worden. Of en zo ja welke alternatieven daadwerkelijk geschikt zijn om als vervanging van chemische middelen te kunnen worden voorgeschreven, zal bepaald worden op basis van aanvullend onderzoek. Dergelijke middelen dienen te voldoen aan de criteria noodzakelijkheid, geschiktheid en evenredigheid. Als een alternatief aan deze criteria voldoet wordt het gebruik ervan bij bepaalde teelten vervolgens in een ministeriële regeling verplicht.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Het besluit wil het gebruik van chemische gewasbestrijdingsmiddelen tot een minimum beperken door een grondslag te bieden om per ministeriële regeling toekomstige alternatieven voor het toepassen van glyfosaathoudende middelen verplicht te stellen. Het voorstel onderbouwt dat dit aansluit bij richtlijn 2009/128/EG dat stelt dat lidstaten alle nodige maatregelen dienen te nemen om het gebruik van chemische pesticiden zo gering mogelijk te laten zijn. Ook is voldoende duidelijk gemaakt dat het voorstel kan bijdragen

aan het realiseren van de strategische doelen uit de toekomstvisie gewasbescherming 2030. Het voorstel maakt echter niet duidelijk in welke mate deze maatregel bijdraagt aan het verminderen van het gebruik van chemische gewasbestrijdingsmiddelen. Het is duidelijk dat er onderzoek wordt gedaan naar alternatieven voor Glyfosaat, maar niet op welke termijn hiervan resultaten zijn te verwachten. Ook is niet duidelijk of een dergelijk resultaat realistisch is. Ten slotte is niet duidelijk in welke mate dit zal bijdragen aan de vermindering van de belasting van het milieu en gezondheid van burgers.

Het college kan op basis van de toelichting daarmee niet vaststellen in welke mate dit voorstel bijdraagt aan het terugdringen van het gebruik van chemische gewasbestrijdingsmiddelen en glyfosaathoudende middelen in het bijzonder. Hierdoor is het voorstel ook niet goed evalueerbaar en is het (voor de wetgever) niet goed mogelijk om te beoordelen of de regeldrukgevolgen proportioneel zijn.

1.1 Het college adviseert om duidelijk te maken in welke mate dit voorstel het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen laat afnemen en bijdraagt aan de vermindering van de milieubelasting en de verbetering van de gezondheid van burgers.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorstel beschrijft dat verschillende juridische verkenningen zijn uitgevoerd naar een mogelijk verbod van glyfosaathoudende middelen. Hieruit is naar voren gekomen dat zowel de Europese als nationale wetgeving voorziet in de mogelijkheid om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in bepaalde situaties te verbieden. Dit is echter alleen mogelijk indien is vastgesteld dat een verbod noodzakelijk, geschikt en evenredig is. Het is vervolgens aan het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: Ctgb) om per aanvraag een wetenschappelijke risicobeoordeling uit te voeren. Het Ctgb ziet momenteel echter geen redenen om een verbod in te voeren op het gebruik van Glyfosaat. Vervolgens is besloten om te kiezen voor onderhavige alternatieve aanpak. Gelet op het voorgaande ziet het college geen minder belastende alternatieven die zij zou kunnen adviseren.

3. Werkbaarheid

Het besluit regelt een grondslag om bij ministeriële regeling te bepalen bij welke teelten en toepassingen alleen alternatieven voor chemische gewasbeschermingsmiddelen gebruikt mogen worden. Die alternatieven kunnen onder meer betrekking hebben op het gebruik van bepaalde bedrijfsmiddelen voor het vernietigen, afmaaien, verhakselen, kapot frezen en inwerken van groenbemesters en vanggewassen. Of en zo ja welke alternatieven daadwerkelijk geschikt zijn om als vervanging van chemische middelen te kunnen worden voorgeschreven, zal bepaald worden op basis van aanvullend onderzoek. Indien dit onderzoek leidt tot volwaardige alternatieven, kan per ministeriële regeling worden uitgewerkt welke alternatieven bij welke teelten verplicht worden gesteld. Deze alternatieven moeten voldoen aan de bestaande criteria noodzakelijkheid, geschiktheid en evenredigheid. De werkbaarheid van de alternatieven wordt daarmee in de ministeriële regeling meegenomen. Gelet op het voorgaande ziet het college geen adviespunten met betrekking tot de werkbaarheid van dit voorstel.

4. Gevolgen regeldruk

De korte regeldrukparagraaf in de nota van toelichting stelt dat de maatregelen in het besluit geen gevolgen voor de regeldruk hebben. De toelichting stelt dat regeldrukkosten pas aan de orde zijn bij de aanwijzing van concrete alternatieven bij ministeriële regeling. Het stelt verder dat die effecten bovendien afhangen van de concrete invulling van de verplichting. Zo is het aantal bedrijven dat ermee te maken krijgt, afhankelijk van welke teelten, toepassingen en voorwaarden in de ministeriële regeling worden uitgewerkt. Het college kan de redenering volgen dat de regeldruk pas in detail in de ministeriële regeling kan worden uitgewerkt. Het heeft echter meerwaarde om al in dit besluit transparant te maken welke mogelijke regeldrukgevolgen kunnen optreden. Daarbij kan gewerkt worden met scenario's die duidelijk maken hoeveel bedrijven er maximaal mee te maken kunnen krijgen en binnen welke bandbreedtes de regeldrukkosten kunnen liggen.

4.1 Het college adviseert om de regeldrukgevolgen van het voorstel nader in beeld te brengen, conform de Rijksbrede methodiek. Daarbij kan worden gewerkt met scenario's en bandbreedtes.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Niet indienen, tenzij met de adviespunten rekening is gehouden.

Het college gaat ervan uit dat in het definitieve voorstel wordt toegelicht op welke wijze u met onze adviespunten rekening hebt gehouden. Het college verzoekt u om een eventueel gewijzigde versie van het voorstel aan ATR voor te leggen, zodat wij kunnen beoordelen of een aanvullende zienswijze noodzakelijk is.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris